

एवरागद्वेषहीनोबीतसंगोमुच्यतइत्युक्तं संगदोषाज्जन्मनामहानपिअधोगतिस्वर्गमार्गप्रतिबंधंचलभतइतिवक्तुंशुक्रोपाख्यानंप्रस्तूयते तिष्ठतेइति स्थेयाख्यायांतद् कौतूहलमाश्चर्यंचिरकालंममहदिवर्ततेइत्यर्थः ॥ १ ॥ २ ॥ वर्धयामासचिच्छेद अमितौजसादेवानां ॥ ३ ॥ शुक्रत्वंशुक्रोत्पन्नत्वं ॥ ४ ॥ नेति तस्याकाशगतिःकुतःकुठितेत्यर्थः सप्तर्षिवद्विरूपेणस्थितस्यशुक्रस्यभूस्थमूर्तिविषयकएवायंप्रश्नोभचक्रस्थमूर्तिविषयः तेनयथाभौमानांवसिष्ठादीनांस्वर्गेपिगतिरस्तिनैवंभौमस्यशुक्रस्यास्तीतिगम्यते ॥ ५ ॥ ६ ॥ कारणाक्रियातदात्मकेनिमित्तेसति एवंशुपाख्यायते असुराःकिलदेवान्बाधित्वाभृगुपत्न्या

युधिष्ठिरउवाच तिष्ठतेमेसदातातकौतूहलमिदंहृदि ॥ तदहंश्रोतुमिच्छामित्वत्तःकुरुपितामह ॥ १ ॥ कथंदेवर्षिरुशनाःसदाकाव्योमहामतिः ॥ असुराणां प्रियकरःसुराणामप्रियेरतः ॥ २ ॥ वर्धयामासतेजश्चकिमर्थममितौजसां ॥ नित्यंवैरनिबद्धाश्चदानवाःसुरसत्तमैः ॥ ३ ॥ कथंचाप्युशनाःप्रापशुक्रत्वममरद्युतिः ॥ ऋद्धिंचसकथंप्राप्तःसर्वमेतद्ववीहिमे ॥ ४ ॥ नयातिचसतेजस्वीमध्येननभसःकथं ॥ एतदिच्छामिविज्ञातुंनिखिलेनपितामह ॥ ५ ॥ भीष्मउवाच शृणुराजन्नवहितःसर्वमेतद्यथातथं ॥ यथामतियथाचैतच्छ्रुतपूर्वमयानघ ॥ ६ ॥ एषभार्गवदायादोमुनिर्मान्योदृढव्रतः ॥ सुराणांविप्रियकरोनिमित्तेकारणात्मके ॥ ७ ॥ इंद्रोथधनदोराजायक्षरक्षोधिपःसदा ॥ प्रभविष्णुश्चकोशस्यजगतश्चतथाप्रभुः ॥ ८ ॥ तस्यात्मानमथाविश्ययोगसिद्धोमहामुनिः ॥ रुत्वाधनपतिंदेवंयोगेनहृतवान्वसु ॥ ९ ॥ हृतेधनेततःशर्मनलेभेधनदस्तथा ॥ आपन्नमन्युःसंविघ्नःसोभ्यगात्सुरसत्तमं ॥ १० ॥ निवेदयामासतदाशिवायामिततेजसे ॥ देवश्रेष्ठायरुद्रायसौम्यायबहुरूपिणे ॥ ११ ॥ योगात्मकेनोशनसारुत्त्वाममहतंवसु ॥ योगेनात्मगतंकृत्वानिःसृतश्चमहातपाः ॥ १२ ॥ एतच्छ्रुत्वाततःक्रुद्धोमहायोगीमहेश्वरः ॥ संरक्तनयनोराजन्शूलमादायतस्थिवान् ॥ १३ ॥ क्वासौक्कासावितिप्राहगृहीत्वापरमायुधं ॥ उशनादूरतस्तस्यबभौज्ञात्वाचिकीर्षितं ॥ १४ ॥ समहायोगिनोबुद्ध्वातंरोषंवैमहात्मनः ॥ गतिमागमनंवेत्तिस्थानंचैवततःप्रभुः ॥ १५ ॥ संचित्योग्रेणतपसामहात्मानंमहेश्वरं ॥ उशनायोगसिद्धात्माशूलाग्रेप्रत्यदृश्यत ॥ १६ ॥ विज्ञातरूपःसतदातपःसिद्धोथधन्विना ॥ ज्ञात्वाशूलंचदेवेशःपाणिनासमनामयत् ॥ १७ ॥

आश्रमंप्रविशंतिंतंचदेवाःप्रवेष्टुमशक्नुवंतोविष्णुंशरणमीयुस्ततोविष्णुश्चक्रेणभृगुपत्न्याःशिरश्चिच्छेद ततोहतावशिष्टाअसुरास्तत्पुत्रंशुक्रंशरणमीयुः सचमातृवधखिन्नोऽसुरेभ्योऽभयंदत्वादेवान्बाधतइति ॥ ७ ॥ इंद्रोजगत्प्रमुर्धनदस्तदीयकोशस्यप्रभुरित्यन्वयः ॥ ८ ॥ तस्यधनदस्यआत्मानंशरीरं ॥ ९ ॥ आपन्नमन्युःप्राप्तदैव्यः ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ बभौआत्मानंदर्शितवान् ॥ १४ ॥ महायोगिनः ॥ १५ ॥ सःशुक्रः धन्विनारुद्रेण शूलंशुक्रयुतं शूलस्थेशूलंप्रयोलुमसक्यमितितनेवशूलं धनूस्तर्पकं कृतं पाणिनासमनामयत्संनमितवान् ॥ १७ ॥